

جزئیات مذاکرات ایران و عربستان / نتایج نخستین نشست «بسیار مثبت» بوده / هفته‌ی آینده، جلسه‌ی دوم / چه شد که سعودی در قبال تهران تغییر موضع داد؟

هیئت سعودی شامل ۶ نفر، از جمله مشاور عالی رتبه امنیتی ولیعهد عربستان و به سرپرستی خالد بن علی الحمیدان، رئیس سازمان اطلاعات عربستان سعودی بود.

هیئت سعودی شامل ۶ نفر، از جمله مشاور عالی رتبه امنیتی ولیعهد عربستان و به سرپرستی خالد بن علی الحمیدان، رئیس سازمان اطلاعات عربستان سعودی بود. در مورد هیئت ایرانی نیز قابل ذکر است که این هیأت ۵ نفره بود و ریاست آن را یک مقام عالی رتبه در ایران بر عهده داشت و نمایندگان کلیه نهاد های ایرانی از جمله سپاه پاسداران و "نیروی قدس" در آن حضور داشتند.

پایگاه خبری تحلیلی انتخاب: الاخبار چاپ بیروت نوشت: مذاکرات سری عربستان و ایران تحت حمایت بغداد برای اولین بار و پس از قطع طولانی مدت ارتباط برگزار شد و تهران و ریاض گفتگوی استراتژیک محرمانه را درباره تمام پرونده های مورد اختلاف، آغاز کردند. گفتگویی که انتظار می رود نتایج مهم آن، نقطه عطفی در منطقه باشد و بر کشورهای مختلف منطقه، به ویژه لبنان و یمن سایه افکند.

به گزارش سرویس بین الملل «انتخاب»؛ در ادامه این مطلب آمده است: بر اساس توافق بین سعودی ها، ایرانی ها و عراقی ها، قرار بر این بود که به دلیل بسیاری از ملاحظات دو طرف، خبر اولین دیدار مستقیم بین ریاض و تهران محرمانه بماند. با این وجود، خبر این دیدار در مطبوعات انگلیس نشت پیدا کرد. بنابراین دو طرف به عنوان حسن نیت و جلوگیری از تأثیر افشای این خبر بر مذاکرات، به سرعت خبر دیدار را تکذیب کردند، اما منابع آگاه عراقی در گفتگو با "الاخبار" صحت اخبار منتشر شده در مورد این دیدار را تأیید می کنند.

دو هیئت عالی رتبه به نمایندگی از رهبران و نهادهای مختلف دو کشور در کاخ ریاست جمهوری عراق در منطقه سبز بغداد ملاقات کردند. این ملاقات در حالی انجام شد که تمام پرونده های مورد اختلاف، چه مربوط به روابط دو جانبه و چه پرونده های منطقه ای و در صدر آن یمن و لبنان، روی میز آنها قرار داشت.

هیئت سعودی شامل 6 نفر، از جمله مشاور عالی رتبه امنیتی ولیعهد عربستان و به سرپرستی خالد بن علی الحمیدان، رئیس سازمان اطلاعات عربستان سعودی بود. در مورد هیئت ایرانی نیز قابل ذکر است که این هیأت 5 نفره بود و ریاست آن را یک مقام عالی رتبه در ایران بر عهده داشت و نمایندگان کلیه نهادهای ایرانی از جمله سپاه پاسداران و "نیروی قدس" در آن حضور داشتند.

در مورد نتایج این نشست، اطلاعات "الاخبار" حاکی از آن است که این نشست "بسیار مثبت" بوده و از برخی انتظارات فراتر رفته است. سعودی ها و ایرانی ها تصمیم گرفتند جلسه دوم را نیز در بغداد برگزار کنند. مقرر شد جلسه بعد هفته آینده باشد و در دستور کار بغداد و دو هیئت مذاکره کننده قرار گرفت.

طرف عراقی که مشتاق موفقیت این مذاکرات است، می ترسد که افشای خبر در رسانه ها بر سرنوشت مذاکرات تأثیر بگذارد مضاف بر اینکه بغداد به دلیل نشت خبر دیدار اول به رسانه ها، با نارضایتی زیادی از جانب هر دو طرف مواجه شده است.

در حالی که دو دولت رسماً این دیدار را تکذیب نکرده اند، روزنامه انگلیسی "فایننشال تایمز" که اولین بار خبر این دیدار را منتشر کرد، به نقل از یک مقام سعودی منکر وقوع این دیدار شد، همچنین منابع ایرانی از طریق رسانه ها برگزاری این دیدار را انکار کردند.

منابع "الاخبار" گفتند که ایران متحدان خود در منطقه را در جریان گفتگو قرار داده است و برآورد اولیه تهران این است که مسیر مذاکرات "مثبت و امیدوار کننده" بوده به ویژه اینکه ایران احساس می کند ریاض مشتاق کاهش تنش در منطقه خلیج فارس است.

تحول در موضع سعودی ها

شروع مذاکرات بین سعودی ها و ایرانی ها به خودی خود یک رویداد مهم از جانب سعودی ها است چرا که در طی چهار سال گذشته، ایران پیشنهادهای پی در پی برای گفتگوی مشابه ارائه داده بود، اما موضع عربستان سعودی، به ویژه در دولت دونالد ترامپ، در مورد رد گفتگو و همکاری ثابت بود. در عوض، همکاری ترامپ و بن سلمان فراتر از انتظارات بود و منجر به مشارکت

عربستان در سیاست فشار برای سرنگونی نظام جمهوری اسلامی شد.

این را می توان در اظهارات متعدد مقامات عربستان سعودی ردیابی کرد، از جمله سخنان بن سلمان در سال 2017 در مصاحبه با العربیه که گفت: "آنها می خواهند جهان اسلام را کنترل کنند. منطق آنها آماده سازی محیط مناسب برای حضور مهدی منتظر است. رژیم ایران مبتنی بر یک ایدئولوژی افراطی است، بنابراین چگونه می توانیم با آن تفاهم کنیم؟ ما می دانیم که عربستان سعودی هدف اصلی رژیم ایران است."

او افزود: " ما منتظر نمی مانیم تا جنگ در عربستان سعودی آغاز شود، بلکه کاری خواهیم کرد تا نبرد برای آنها در ایران باشد."

سعودی ها بر روی پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا قمار کرده بودند و سیاست آن ها در قبال تهران را می توان در اسناد منتشر شده توسط الاخبار نیز جستجو کرد که به برنامه کاری براندازانه ریاض علیه ایران اشاره دارد. ("چارچوب مشارکت راهبردی برای قرن بیست و یکم" 2017 ، منتشر شده در سال 2019)

البته آنچه که برای آمریکایی ها محقق نشد برای سعودی ها نیز تحقق نیافت. در واقع، با دها در واشنگتن و همچنین پرونده های منطقه ای در طی سال های اخیر در مخالفت با بادبان بن سلمان وزیدن گرفت و پس از کشته شدن جمال خاشقچی، طوفانی تر نیز شد. امروز، در پس زمینه چرخش عربستان، دلایل واقعی بسیاری برای آرامش و گفتگو وجود دارد، اما اساس آنها آمدن دولت بایدن و آغاز آن به گفتگوی غیرمستقیم با ایران است که اگر این گفتگوها توسعه یابد، عربستان سعودی در آن مشارکت داده نخواهد شد.

رویکرد دولت بایدن برای احیای توافق هسته ای با تهران همزمان با سرد شدن روابط کاخ سفید - کاخ الیامامه به دلیل آنچه تحلیلگران تلاش بایدن برای مجازات بن سلمان برای همسویی مداوم او با ترامپ با هزینه اردوگاه دموکرات ها می دانند، سبب تغییر موضع سعودی ها در برابر پیشنهاد تهران برای گفتگو شده است.

آمریکایی ها آگاه بودند

روز گذشته ، رويترز به نقل از یک "دیپلمات غربی در منطقه" اعلام کرد که ایالات متحده و انگلیس از مذاکرات عربستان و ایران از قبل مطلع بوده اند، اما " از نتیجه آن با خبر نشده اند."

روزنامه انگلیسی "فایننشال تایمز" در مورد ملاقات ایرانی ها و سعودی ها در 9 آوریل، گزارش داد به گفته سه مقام آگاه پس از پنج سال که شاهد قطع روابط دیپلماتیک این دو رقیب در منطقه بودیم، مقامات عالی رتبه ایران و عربستان سعودی مذاکرات مستقیم با هدف بهبود روابط را آغاز کرده اند.

این گزارش نشان داد که مذاکرات با میانجیگری الکاظمی، نخست وزیر عراق، انجام شده که ماه گذشته با بن سلمان در ریاض گفتگو کرده بود. یک مقام ارشد عراقی و یک دیپلمات خارجی انجام این مذاکرات را تایید کردند.

این مقام عراقی همچنین اظهار داشت که بغداد "کانال های ارتباطی" بین ایران و مصر و همچنین ایران و اردن را نیز ایجاد کرده است.

منبع این روزنامه انگلیسی گفت به این دلیل که "مذاکرات ایالات متحده در مورد توافق هسته ای به سرعت در حال انجام است و همچنین به دلیل حملات حوثی ها" گفتگوهای ایران و عربستان به سرعت در حال وقوع است.